

W sali malarstwa niemieckiego XIX wieku podejź do obrazu Wilhelma Amberga *Czytanie Wertera**.

Wilhelm Amberg,
Czytanie Wertera, 1871

1. Opisz obraz uwzględniając:

- usytuowanie i otoczenie postaci

.....
.....
.....
.....

- wyrażane emocje i gesty

.....
.....
.....
.....

* **Werter** to główny bohater bardzo popularnej w całej Europie powieści Johanna Wolfganga Goethego *Cierpienia młodego Wertera*. Jest to historia wielkiej, lecz nieszczęśliwej miłości młodego Wertera do Lotty.

„(...) smutne koleje jego życia wycisnąć muszą łzę z oczu. Zaczyna duszo, odczuwająca te same, co on tęsknoty, niechże ci z cierpienia jego spłynie w duszę pociecha i jeśli los zawistny, lub wina własna nie pozwoliły ci pozyskać przyjaciela bliższego, niechże ci książka ta przyjacielem się stanie”.

J. W. Goethe, *Cierpienia młodego Wertera*, 1774 – wstęp do książki.

2. W tej samej sali znajdź obraz *Sen Rafaela* braci Riepenhausen. Napisz, kim jest bohater dzieła i wymień jego atrybuty widoczne na obrazie.

3. W galerii malarstwa polskiego (III piętro, Nowy Gmach) odszukaj *Autoportret* Aleksandra Orłowskiego. Porównaj oba wizerunki artystów i połącz z hasłami, które wydają ci się najbardziej do nich pasować.

Franz i Johannes Riepenhausen,
Sen Rafaela, 1821 (fragment)

NATCHNIENIE
SAMOTNOŚĆ
MISTYKA
WRAŻLIWOŚĆ
MARZENIE
MELANCHOLIA
DYSTANS
NONSZALANCJA
INDYWIDUALIZM
TAJEMNICA
EGOCENTRYZM
GENIUSZ

Aleksander Orłowski,
Autoportret, ok. 1815 (fragment)

4. Przeczytaj fragment poematu Adama Mickiewicza *Pan Tadeusz* i podkreśl informacje o artyście – Aleksandrze Orłowskim.

[...] Nasz malarz Orłowski,
Przerwała Telimena — miał gust soplicowski.
(Trzeba wiedzieć, że to jest Sopliców choroba,
Że im oprócz ojczyzny nic się nie podoba).
Orłowski, który życie strawił w Peterburku*,
Sławny malarz (mam jego kilka szkiców w biurku)
Mieszkał tuż przy cesarzu, na dworze, jak w raju:
A nie uwierzy Hrabia, jak tęsknił po kraju!
Lubił ciągle wspominać swej młodości czasy,
Wystawiał wszystko w Polsce: ziemię, niebo, lasy...

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie*, 1834 (fragment z III księgi)

5. Podejdź do innego dzieła Aleksandra Orłowskiego, reprodukowanego poniżej. Wypisz motywy romantyczne, które wykorzystał artysta. Zwróć uwagę na tożsamość głównego bohatera i jego otoczenie.

.....
.....
.....
.....
.....

W jaki sposób malarz podkreśla ruch na obrazie?

.....
.....
.....

Aleksander Orłowski,
Kozak na koniu, ok. 1825

6. Na podstawie poniższego fragmentu odszukaj obraz Franciszka Lampiego.

Z podanych poniżej **gatunków** malarskich zakreśl ten, który reprezentuje to dzieło:

- marina
- scena batalistyczna
- scena mitologiczna
- pejzaż
- martwa natura
- weduta

Wypisz elementy, które tworzą romantyczną scenerię w tym obrazie:

- .....
- .....
- .....